

Gazdina roba

Příloha

Úryvky ze scénáře 1–6

1)

SAMKO: Dobrý večer, Evuško, jak sa dnes zabavuješ?

EVA: Pěkně ti děkuju, Samko, dobře. Ty sa ideš podívat k muzice?

SAMKO: Och, ne. Ještě by sa mi tam kdosi vysmál, že hle: kulhavý si ide tancovat! (...)

EVA: Ale jdi, Samko; to tě nemusí rmútit! Však sa tě lidé dost na chválíjú, žes řádný člověk... Na to tvoje dobré srdce, na tvoje pořádné jmění a šikovné řemeslo by sa za tebe vydalo deset hodných ženských!

(...)

SAMKO: A potom, Evo, to je moje těžké neštěstí, že já jsem si vyhlídl zrovna jen jedinú, a to takovú, ke které do nejdelší smrti nesmím oči pozdvihnút.

EVA: To je škoda. Je snad proti tobě bohatá?

SAMKO: To ne.

EVA: A jaká je tedy?

SAMKO: Na to sa mě neptej, duša moja, zrovna jenom ty sa mě na

to neptaj! Och, kdybys tušila... (...) Kdyby nebylo té mojí chyby –

2)

POLUŠA (k Jožkovi potichu a závistivě): Já nevím, co lidé na té Evě krásného vidí. Ona sa zatím jen tak nadnášlivě zná strojit. Však není nadarmo krajčířku; najlépe ušije na sebe. Ale nadutá je ke své chudobě – já ju nemožu ani vidět.

JOŽKA: No, hezká je, to sa jí nemože upřít.

POLUŠA (špičatě): To já vím, že sa tobě lúbí.

JOŽKA: Och, to zrovna ne! Já ju také nemožu vystát, že sa k nám chlapcom vždycky tak pyšně chová. Ona zhlíží jenom k Mánkovi; ale to sa přepočítá.

///

EVA (...) věř, mi, Samko, na dušu, že jsem sa dost dlouho Mámkovi jako nerovnému frajerovi vyhýbala. Ona snad ta jeho rodina myslí, že náš tatíček a tetka šohaje přemlouvají – a oni zatím mě pro něho ještě sužují.

3)

KOTLIBOVÁ: Tobě vím, že by sa ulehčilo, však dceru máš vydatú, a co s chlapcem – k tomu jen pořádná nevěsta. Nač je ti třeba starostí a roboty? Jako mně, dost jsme už vykonaly... Ale, Bože můj, on si to Mánek nejvíce kazí skrze tu Evu krajčířku...

MEŠJANOVKA: Snad si nemyslíš, že mu jí dopřeju; – leda na blázny!

KOTLIBOVÁ: Och, to já vím. Ale nadělá tobě a celé rodině trápení a mrzutosti. Onehdy vykládala u nás Káča drkotnica, že ho vidí večer co noc tam docházet...

MEŠJANOVKA (podrážděně): To je její hanba, ne jeho... Já chlapca hlídat nebudu.

KOTLIBOVÁ: Ještě ke všemu je luteránka...

4)

EVA: Nechoď ještě! (Přiblíží se k ní; pokleknuvší, tulí se k ní.)
Vidíš, Zuzka, tys mi jediná duša, které si možu postesknút –
nikomu jinému. Tys také dost už na světě vytrpěla. Pověz mi,
prosím tě, jak jsi to přestála, když tě v kraji ten frajer
opustil a ty sas musela utíhnút dom v té hanbě?

ZUZKA: Smutné to bylo... Já sa naplakala – a mamička mne za mú
vinu bila.

///

MEŠJANOVKA: A podívajme sa, Zuzka je tu také na besedě. No,
ony bývaly odjakživa s Evú kamarádky, hodily sa tak dobře k
sobě... Co dělá, děvčico, ten tvůj frajer? Inu, nevezme si tě,
pravda, aby dal tomu tvému děcku po řádné jméno. Ba, tak
to bývá, když člověk na spořádanost nepamatuje. Tož ale už
s Pánembohem!

5)

EVA Prosím tě, kdo byla ta velkomožná paní? Ta musí být dobrá,
tak milo na člověka hledí...

SAMKO: Oh, to mi pěkná paní! Roba je to, roba, utečená od muža.

EVA: To není pravda! Roba se říká špatné ženské, a ona od muža
neutekla.

SAMKO: Ba už utekla.

EVA: Však sa s ním tak srdečně shovará – slyšel jsi.

SAMKO: Co je po tom – to není její první muž. Já ju dobře znám,
však jsem jí dával vloni na hedbávný kožúšek novú lemůvku.
Ona byla notáriusku v Polné, a že sa nesrovnávali dobře s
mužem, dala sa rozvést a vzala si tohoto. On prý je doktor,
co chodí k nemocným; a pochází až odkadsi z Čech; včil žijú
spolu v Hrozenkově.

EVA: Ona byla naší, luteránské víry?

SAMKO: Ano, a on prý je katolík. S tím notáriusem měla dvě děti
a o ty sa při soudě s mužem rozdělili. On beztoho byl horší
než ona, sice by sa byl s ňú porovnal. Muž má mět rozum.

6)

SAMKO: S tím notáriusem měla dvě děti a o ty sa při soudě s mužem rozdělili. (...)

EVA: A váží si jich lidé?

SAMKO: Co by nevážili! To víš, lidé jenom když je to panstvo; ale já bych jim žádné cti nedal.

EVA: Vidíš, Samko, já bych jim to za zlé mět nemohla. Co je po jiných ludech, ti by kolikráte člověku srdce z těla vyrvali a pošlapali, kdyby sa jim dal... A jak oni spolu vyhlížijú šťastni – tak sa jim oči blýšťá!

SAMKO: Ale počestnost, Evo, a svědomí! Co je mi to za řádné lidi, když sa už kvůli těm dětem nedovedli překonat.

EVA: Huř by bylo, kdyby sa před dětmi nesnášeli. Možná, že on ju ten první muž týral, snad jí vyčítal a bil.

SAMKO: Snad. Ale kdyby měla každá žena pro trochu bití od muža utéc, to by byl pěkný pořádek na světě.

5.-6.)

EVA Prosím tě, kdo byla ta velkomožná paní? Ta musí být dobrá, tak milo na člověka hledí...

SAMKO: Oh, to mi pěkná paní! Roba je to, roba, utečená od muža.

EVA: To není pravda! Roba se říká špatné ženské, a ona od muža neutekla.

SAMKO: Ba už utekla.

EVA: Však sa s ním tak srdečně shovará – slyšel jsi.

SAMKO: Co je po tom – to není její první muž. Já ju dobře znám, však jsem jí dával vloni na hedbávný kožúšek novú lemůvku. Ona byla notáriuskou v Polné, a že sa nesrovnávali dobře s mužem, dala sa rozvést a vzala si tohoto. (...) Včil žijú spolu v Hrozenkově.

EVA: Ona byla naší, luteránské víry?

SAMKO: Ano, a on prý je katolík.(...) Co je mi to za řádné lidi, když sa už kvůli těm dětem nedovedli překonat.

EVA: Huř by bylo, kdyby sa před dětmi nesnášeli. Možná, že on ju ten první muž týral, snad jí vyčítal a bil.

SAMKO: Snad. Ale kdyby měla každá žena pro trochu bití od muža utéc, to by byl pěkný pořádek na světě.